

32003R1228

L 176/1

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

15.7.2003

OZPORZĄDZENIE (WE) NR 1228/2003 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 26 czerwca 2003 r.
w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej
(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

przeprowadziwszy konsultacje z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19 grudnia 1996 dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej ⁽⁴⁾ stanowiła istotny krok w kierunku wprowadzenia rynku wewnętrznego energii elektrycznej.
- (2) Rada Europejska na szczycie w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r., wezwała do podjęcia pilnych działań zmierzających do wprowadzenia rynku wewnętrznego zarówno w sektorze energii elektrycznej jak i w sektorze gazu, a także do przyspieszenia liberalizacji w tych sektorach w celu osiągnięcia w pełni działającego rynku wewnętrznego w tych dziedzinach.
- (3) Utworzenie rzeczywistego rynku wewnętrznego energii elektrycznej powinno być promowane poprzez rozszerzenie handlu energią elektryczną, który jest obecnie słabo rozwinięty w porównaniu z innymi sektorami gospodarki.

(4) Należy wprowadzić uczciwe, odzwierciedlające koszty, przejrzyste i bezpośrednio stosowane reguły, uwzględniające porównanie wydajnych operatorów sieci ze strukturalnie podobnych obszarów oraz uzupełnić przepisy dyrektywy 96/92/WE w związku z transgraniczną taryfikacją i alokacją dostępnej zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych, aby zapewnić skuteczny dostęp do systemów przesyłowych do celów transakcji transgranicznych.

(5) Rada Energetyki w swych wnioskach z dnia 30 maja 2000 r. wezwała Komisję, Państwa Członkowskie, krajowe organy regulacyjne i organy wykonawcze do terminowego wprowadzenia środków zarządzania ograniczeniami przesyłowymi oraz, w porozumieniu z Europejskim Stowarzyszeniem Operatorów Systemów Przesyłowych (ETSO), szybkiego wprowadzenia solidnego systemu taryfikacji na dłuższy okres, co daje uczestnikom rynku właściwe sygnały alokacji kosztów.

(6) Parlament Europejski, w swej rezolucji z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie drugiego sprawozdania Komisji o stanie liberalizacji rynków energii, wnioskował aby warunki użytkowania sieci w Państwach Członkowskich nie hamowały transgranicznego handlu energią elektryczną oraz wezwał Komisję do przedłożenia konkretnych wniosków zmierzających do przewyższenia wszelkich istniejących barier w handlu wewnątrzspółnotowym.

(7) Jest rzeczą istotną, aby państwa trzecie, będące częścią europejskiego systemu elektroenergetycznego, przestrzegaly reguł zawartych w niniejszym rozporządzeniu oraz wytycznych przyjętych na mocy niniejszego rozporządzenia w celu zwiększenia skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 240 E z 28.8.2001, str. 72, oraz Dz.U. C 227 E z 24.9.2002, str. 440.

⁽²⁾ Dz.U. C 36 z 8.2.2002, str. 10.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2002 r. (Dz.U. C 47 E z 27.2.2003, str. 379), wspólne stanowisko Rady z dnia 3 lutego 2003 r. (Dz.U. C 50 E z 4.3.2003, str. 1) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 4 czerwca 2003 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 27 z 30.1.1997, str. 20.

(8) Niniejsze rozporządzenie powinno ustalać podstawowe zasady w odniesieniu do taryfikacji i alokacji zdolności przesyłowej, zapewniając jednocześnie przyjęcie wytycznych określających szczegółowo istotne zasady i metody, w celu szybkiego przystosowania się do zmienionych warunków.

- (9) Na otwartym, konkurencyjnym rynku operatorzy systemów przesyłowych powinni otrzymać rekompensatę za koszty poniesione z tytułu zapewniania transgranicznych przepływów energii elektrycznej przez swoje sieci od operatorów systemów przesyłowych, w których rozpoczynają się przepływy transgraniczne oraz od operatorów systemów, w których te przepływy się kończą.
- (10) Płatności i wpływy wynikające z rekompensat pomiędzy operatorami systemów przesyłowych powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu taryf sieci krajowych.
- (11) Rzeczywiste kwoty należne za transgraniczny dostęp do systemu mogą się istotnie różnić, zależnie od danych operatorów systemów przesyłowych, a także w wyniku różnic w strukturach systemów taryfikacji stosowanych w Państwach Członkowskich. Dlatego też dla uniknięcia zakłóceń w handlu konieczny jest pewien stopień harmonizacji.
- (12) Konieczny jest właściwy system długoterminowych sygnałów lokalizacyjnych, oparty na zasadzie, że poziom opłat za dostęp do sieci odzwierciedla równowagę między wytwarzaniem a zużyciem w danym regionie, w oparciu o zróżnicowanie opłat za dostęp do sieci dla producentów i/lub odbiorców.
- (13) Uznaje się za niewłaściwe stosowanie taryf uzależnionych od odległości lub, jeżeli istnieją odpowiednie sygnały lokalizacyjne, szczególnych taryf płaconych tylko przez eksporterów lub importerów w uzupełnieniu do ogólnej opłaty za dostęp do sieci krajowej.
- (14) Warunkiem koniecznym dla skutecznej konkurencji na rynku wewnętrznym są niedyskryminacyjne i przejrzyste opłaty za korzystanie z sieci łącznie z połączeniami wzajemnymi w systemie przesyłowym. Dostępna zdolność przesyłowa tych linii powinna zostać ustalona na najwyższym dopuszczalnym poziomie zgodnym ze standardami bezpiecznego działania sieci.
- (15) Istotne jest unikanie zniekształceń konkurencji wynikających z różnych standardów bezpieczeństwa, działania i planowania stosowanych przez operatorów systemów przesyłowych w Państwach Członkowskich. Ponadto, konieczne jest zapewnienie uczestnikom rynku przejrzystości w odniesieniu do dostępnych zdolności przesyłowych oraz standardów bezpieczeństwa, planowania i działania mających wpływ na te dostępne zdolności przesyłowe.
- (16) Powinny istnieć reguły wykorzystania dochodów pochodzących z procedur zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, chyba że szczególny charakter danego połączenia wzajemnego uzasadnia odstępstwo od tych reguł.
- (17) Powinno być możliwe rozwiązywanie problemów ograniczeń przesyłowych w różny sposób, pod warunkiem że stosowane metody zapewniają operatorom systemów przesyłowych i uczestnikom rynku prawidłowe sygnały ekonomiczne, oparte na mechanizmach rynkowych.
- (18) Dla zapewnienia płynnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, należy ustanowić przepis wprowadzający procedury pozwalające na przyjęcie decyzji i wytycznych przez Komisję w odniesieniu, między innymi, do taryfikacji i alokacji zdolności przesyłowych, zapewniające jednocześnie udział w tym procesie organów regulacyjnych Państw Członkowskich poprzez, gdzie stosowne, ich europejskie stowarzyszenie. Organy regulacyjne, wraz z innymi odpowiednimi organami w Państwach Członkowskich, mają do odegrania istotną rolę w przyczynianiu się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego energii elektrycznej.
- (19) Państwa Członkowskie i właściwe władze krajowe powinny być zobowiązane do dostarczania Komisji istotnych informacji. Takie informacje powinny być traktowane przez Komisję jako poufne. Gdzie jest to konieczne, Komisja powinna mieć możliwość żądania istotnych informacji bezpośrednio od danych przedsiębiorstw, pod warunkiem poinformowania właściwych władz krajowych.
- (20) Krajowe władze regulacyjne powinny zapewniać zgodność z regulacjami zawartymi w niniejszym rozporządzeniu i wytycznymi przyjętymi w oparciu o niniejsze rozporządzenie.
- (21) Państwa Członkowskie powinny ustanawiać reguły w sprawie kar mających zastosowanie w razie naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia i zapewniać ich wykonanie. Kary te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (22) Ponieważ cel proponowanych działań, a mianowicie zapewnienie zharmonizowanych ram dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej, nie może być osiągnięty przez Państwa Członkowskie, a ze względu na zakres i skutki działań może zostać w wyższym stopniu osiągnięty na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć metody, zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wychodzi poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tych celów.
- (23) Środki niezbędne dla wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą procedury wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾,

(¹) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

Celem niniejszego rozporządzenia jest ustanowienie uczciwych reguł transgranicznej wymiany energii elektrycznej i zwiększenie w ten sposób konkurencji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej, z uwzględnieniem specyfiki rynków krajowych i regionalnych. Działania te obejmują ustanowienie mechanizmu rekompensat z tytułu transgranicznego przepływu energii elektrycznej i ustanowienie zharmonizowanych zasad w sprawie opłat za transgraniczne przesyłanie energii elektrycznej i alokację dostępnych zdolności przesyłowych połączeń wzajemnych między krajowymi systemami przesyłowymi.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia, obowiązują definicje zawarte w art. 2 dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego oraz Rady z dnia 26 czerwca 2003 dotyczącej wspólnych reguł rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 96/92/WE⁽¹⁾ z wyjątkiem definicji „połączenia wzajemnego”, którą zastępuje się następującym określeniem:

„połączenie wzajemne” oznacza linię przesyłową, która przekracza lub jest rozpięta nad granicą między Państwami Członkowskimi, i która łączy krajowe systemy przesyłowe Państw Członkowskich;

2. Stosuje się również następujące definicje:

- a) „organy regulacyjne” oznacza organy regulacyjne określone w art. 23 ust. 1 dyrektywy 2003/54/WE;
- b) „przepływ transgraniczny” oznacza fizyczny przepływ energii elektrycznej przez sieć przesyłową Państwa Członkowskiego, który wynika z działań producentów i/lub odbiorców tego Państwa Członkowskiego w jego sieci przesyłowej. Jeżeli sieci przesyłowe dwu lub więcej Państw Członkowskich wchodzi w skład, całkowicie lub częściowo, jednego bloku sterowania, wówczas, jedynie do celów mechanizmu rekompensat dla operatora działającego między systemami przesyłowymi (TSO) określonego w art. 3, cały taki blok sterowania jest traktowany jako część systemu przesyłowego jednego z danych Państw Członkowskich w celu uniknięcia traktowania przepływów w obrębie bloków sterowania jako przepływów transgranicznych i powstania podstawy do rekompensat na mocy art. 3. Organy regulacyjne danych Państw Członkowskich mogą zdecydować, które z danych Państw Członkowskich traktuje cały blok sterowania jako jego część;
- c) „ograniczenie przesyłowe” oznacza sytuację, w której połączenia wzajemne łączące krajowe systemy przesyłowe, nie są

w stanie fizycznie przesłać całej energii elektrycznej wynikającej z handlu międzynarodowego żądanej przez uczestników rynku, ze względu na brak zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych i/lub danych krajowych systemów przesyłowych;

- d) „zgłoszony wywóz” energii elektrycznej oznacza przesłanie energii elektrycznej z jednego Państwa Członkowskiego w oparciu o istniejące porozumienia kontraktowe w taki sposób, że w innym Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim ma miejsce równoczesny odbiór („zgłoszony przywóz”) energii elektrycznej;
- e) „zgłoszony tranzyt” energii elektrycznej oznacza sytuację, w której występuje „zgłoszony wywóz” energii elektrycznej, oraz w której proponowana droga przesyłu obejmuje kraj, w którym nie występuje ani wysłanie, ani równoczesny odbiór energii elektrycznej;
- f) „zgłoszony przywóz” energii elektrycznej oznacza odbiór energii elektrycznej w Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim przy równoczesnym wysłaniu energii elektrycznej („zgłoszony wywóz”) z innego Państwa Członkowskiego;
- g) „nowe połączenie wzajemne” oznacza połączenie wzajemne niegotowe w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Mechanizm rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi

1. Operatorzy systemów przesyłowych otrzymują rekompensatę za koszty poniesione z tytułu zapewniania transgranicznych przepływów energii elektrycznej przez swoje sieci.

2. Rekompensata określona w ust. 1 jest płaconą przez operatorów krajowych systemów przesyłowych, w których rozpoczynają się przepływy transgraniczne oraz przez operatorów systemów, w których te przepływy się kończą.

3. Rekompensat dokonuje się regularnie w odniesieniu do danego minionego okresu. Korekty ex-post wypłaconych rekompensat są dokonywane w miarę potrzeb dla uwzględnienia rzeczywiście poniesionych kosztów.

Pierwszy okres, za który mają zostać dokonane rekompensaty, jest określony w wytycznych ustalonych w art. 8.

4. Stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 13 ust. 2, Komisja określa wysokość należnych rekompensat.

5. Wielkość zapewnianego transgranicznego przepływu energii elektrycznej, a także wielkość przepływów transgranicznych oznaczanych jako pochodzące z i/lub kończące się w krajowym systemie przesyłowym, są ustalane w oparciu o fizyczne przepływy energii elektrycznej rzeczywiście zmierzone w danym okresie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, str. 37

6. Koszty poniesione w wyniku zapewniania przepływów transgranicznych są określane w oparciu o oczekiwane przyszłe długofalowe średnie koszty narastające, uwzględniając straty, inwestycje w nową infrastrukturę i właściwą część kosztów istniejącej infrastruktury, o ile ta infrastruktura jest używana do przesyłania przepływów transgranicznych, w szczególności biorąc pod uwagę konieczność zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw. Określając poniesione koszty należy stosować uznane standardowe metody ustalania kosztów. Korzyści powstające w sieci z tytułu zapewniania przepływów transgranicznych są brane pod uwagę dla zmniejszenia otrzymywanej rekompensaty.

Artykuł 4

Oplaty za dostęp do sieci

1. Oplaty za dostęp do sieci stosowane przez operatorów mają być przejrzyste, mają uwzględniać konieczność zapewnienia bezpieczeństwa sieci i odzwierciedlać rzeczywiście poniesione koszty, o ile odpowiadają one kosztom wydajnego i strukturalnie porównywalnego operatora sieci, a także są stosowane w sposób niedyskryminacyjny. Oplaty te nie są związane z odległością.

2. Producenci i odbiorcy („obciążenie”) mogą być obciążani opłatami z tytułu dostępu do sieci. Udział opłat ponoszonych przez producentów w ogólnej kwocie opłat sieciowych jest, uwzględniając potrzebę dostarczania właściwych i wydajnych sygnałów lokalizacyjnych, niższy od udziału ponoszonego przez odbiorców. Gdzie stosowne, za taryfy obowiązujące producentów i/lub odbiorców dostarczane są sygnały lokalizacyjne na poziomie europejskim; taryfy te uwzględniają wielkość strat sieciowych, powodowane ograniczenia przesyłowe i koszty inwestycji infrastrukturalnych. Ustalenia te nie stanowią przeszkody dla Państw Członkowskich w dostarczaniu sygnałów lokalizacyjnych na swym terytorium lub w zastosowaniu mechanizmów zapewniających jednakowy poziom opłat za dostęp do sieci ponoszonych przez odbiorców („obciążenie”) na całym jego terytorium.

3. Przy ustalaniu opłat za dostęp do sieci brane są pod uwagę następujące czynniki:

- płatności i przychody gotówkowe wynikające z mechanizmu kompensacyjnego operatorów działających między systemami przesyłowymi,
- rzeczywiście dokonane i otrzymane płatności, a także należne płatności w przyszłości, określone w oparciu o poprzednie okresy.

4. Jeżeli istnieją właściwe i skuteczne sygnały lokalizacyjne, zgodnie z ust. 2, to opłaty za dostęp do sieci obowiązujące producentów i odbiorców są stosowane niezależnie od kraju, odpowiednio, przeznaczania i pochodzenia, energii elektrycznej, jak określono w podstawowych umowach handlowych. Nie oznacza

to uszczerbku dla opłat dotyczących zgłoszonego wywozu i zgłoszonego przywozu wynikających z zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, określonymi w art. 6.

5. Nie stosuje się szczególnych opłat sieciowych w poszczególnych transakcjach dotyczących zgłoszonego tranzytu energii elektrycznej.

Artykuł 5

Dostarczanie informacji o zdolnościach połączeń wzajemnych

1. Operatorzy systemów przesyłowych tworzą mechanizm koordynacji i wymiany informacji dla zapewnienia bezpieczeństwa sieci w kontekście zarządzania ograniczeniami przesyłowymi.

2. Standardy bezpieczeństwa, działania i planowania stosowane przez operatorów systemów przesyłowych są podawane do wiadomości publicznej. Opublikowane informacje zawierają ogólny system obliczania całkowitej zdolności przesyłowej i rezerwy niezawodności systemu przesyłowego, oparty na elektrycznych i fizycznych parametrach sieci. Takie systemy wymagają zatwierdzenia przez organy regulacyjne.

3. Operatorzy systemów przesyłowych publikują szacunki dostępnej zdolności przesyłowej dla każdego dnia, wskazując, jaka część dostępnej zdolności przesyłowej została już zarezerwowana. Publikacje te pojawiają się w określonych odstępach czasu przed dniem transportu i zawierają w każdym przypadku przewidywania z tygodniowym i miesięcznym wyprzedzeniem, a także wskaźnik ilościowy oczekiwanej niezawodności dostępnej zdolności.

Artykuł 6

Ogólne zasady zarządzania ograniczeniami przesyłowymi

1. Problemy ograniczeń przesyłowych sieci są rozwiązywane poprzez niedyskryminacyjne rozwiązania oparte na rynku dające skuteczne sygnały lokalizacyjne danym uczestnikom rynku i operatorom systemów przesyłowych. Preferowane są metody rozwiązywania problemów ograniczeń przesyłowych nie oparte na transakcjach, tzn. metody, które nie dotyczą wyboru między kontraktami poszczególnych uczestników rynku.

2. Procedury ograniczania transakcji są stosowane jedynie w sytuacjach awaryjnych, kiedy operator systemu przesyłowego musi działać szybko, a przekierowanie lub wymiana kompensacyjna nie jest możliwa. Każda taka procedura musi być stosowana w sposób niedyskryminacyjny.

Z wyjątkiem przypadków siły wyższej, uczestnicy rynku, którym alokowano zdolność przesyłową otrzymują rekompensatę za każde ograniczenie.

3. Maksymalne zdolności połączeń wzajemnych i/lub sieci przesyłowych oddziaływujące na przepływy transgraniczne są udostępniane uczestnikom rynku spełniającym standardy bezpieczeństwa działania sieci.

4. Uczestnicy rynku informują danych operatorów systemów przesyłowych, z właściwym wyprzedzeniem odnośnie do odpowiedniego okresu operacyjnego, w którym zamierzają wykorzystać przydzielone im zdolności przesyłowe. Każda niewykorzystana przydzielona zdolność jest ponownie wprowadzana na rynek w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny.

5. Operatorzy systemów przesyłowych, na ile jest to technicznie możliwe, kierują wymagania zdolności przesyłowych każdego przepływu mocy w przeciwnym kierunku poprzez ograniczone przesyłowo połączenie wzajemne w celu maksymalnego wykorzystania zdolności tego połączenia. Uwzględniając pełne bezpieczeństwo sieci, nie można odmówić przeprowadzenia transakcji zmniejszających ograniczenia przesyłowe.

6. Wszelkie wpływy wynikające z alokacji połączeń wzajemnych są wykorzystywane do jednego lub więcej z poniższych celów:

- a) zagwarantowania rzeczywistej dostępności przydzielonych zdolności;
- b) inwestycji sieciowych utrzymujących lub zwiększających zdolności połączeń wzajemnych;
- c) jako dochód brany pod uwagę przez organy regulacyjne w trakcie zatwierdzania metod wyliczania taryf sieciowych i/lub oceny czy taryfy powinny by modyfikowane.

Artykuł 7

Nowe połączenia wzajemne

1. Nowe, bezpośrednie prądowe połączenia wzajemne mogą być, na żądanie, wyłączone z przepisów art. 6 ust. 6 niniejszego rozporządzenia i art. 20 i 23 ust. 2, 3 i 4 dyrektywy 2003/54/WE, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) inwestycja musi zwiększać konkurencję w dostawach energii elektrycznej;
- b) poziom ryzyka związanego z inwestycją jest taki, że inwestycja nie zostałaby dokonana bez zagwarantowania tego zwolnienia;
- c) połączenie wzajemne musi być własnością osoby fizycznej lub prawnej, nie będącej, przynajmniej w sensie swej formy prawnej, operatorem systemów, w które ma być wbudowane połączenie wzajemne;
- d) na użytkowników tego połączenia wzajemnego nakładane są opłaty;

e) od chwili częściowego otwarcia rynku określonego w art. 19 dyrektywy 96/92/WE, żadna część kosztów kapitałowych lub operacyjnych połączenia wzajemnego nie została pokryta przez jakikolwiek składnik opłat poniesionych z tytułu użytkowania systemów przesyłowych lub dystrybucyjnych, połączonych za pomocą połączenia wzajemnego;

f) zwolnienie nie wpływa ujemnie na konkurencję lub skuteczne działanie rynku wewnętrznego energii elektrycznej, lub na skuteczne funkcjonowanie regulowanych systemów, do których połączenie wzajemne jest przyłączone.

2. Ustęp 1 jest także stosowany, w wyjątkowych przypadkach, do połączeń wzajemnych prądu przemiennego, jeżeli koszty i ryzyko inwestycyjne wchodzące w rachubę są szczególnie wysokie w porównaniu z kosztami i ryzykiem zwykle ponoszonym dla połączenia dwóch sąsiadujących krajowych systemów przesyłowych za pomocą połączenia wzajemnego prądu przemiennego.

3. Ustęp 1 stosuje się także do istotnych przyrostów zdolności przesyłowych istniejących połączeń wzajemnych.

4. a) Organ regulacyjny może, w zależności od przypadku, decydować o zwolnieniu określonym w ust. 1 i 2. Jednakże Państwa Członkowskie mogą ustalić, że organy regulacyjne przedkładają, dla decyzji formalnej, odpowiedniemu organowi w Państwie Członkowskim swą opinię w sprawie żądania zastosowania zwolnienia. Opinia ta jest publikowana wraz z decyzją.

b) i) Zwolnienie może obejmować całość lub część zdolności nowego połączenia wzajemnego lub istniejące połączenie wzajemne o znacznie zwiększonej zdolności przesyłowej.

ii) Przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu zwolnienia jest uwzględniana, w odniesieniu do danego przypadku, potrzeba narzucenia warunków dotyczących czasu trwania zwolnienia i niedyskryminacyjnego dostępu do połączenia wzajemnego.

iii) Przy podejmowaniu decyzji dotyczących warunków w ust. i oraz ii, uwzględniane są w szczególności dodatkowe zdolności, jakie mają być zbudowane, oczekiwany czas projektu i uwarunkowania krajowe.

c) Przyznając zwolnienie odpowiedni organ może zatwierdzić lub ustalić reguły i/lub mechanizmy w sprawie zarządzania i alokacji zdolności.

d) Decyzja o zwolnieniu, łącznie z wszelkimi warunkami określonymi w ust. b, ma być należycie uzasadniona i opublikowana.

e) Każda decyzja o zwolnieniu ma być podejmowana po konsultacji z innymi Państwami Członkowskimi lub danymi organami regulacyjnymi.

5. Państwo Członkowskie lub właściwy organ bezzwłocznie przekazuje do wiadomości Komisji decyzję o zwolnieniu wraz ze wszystkimi niezbędnymi informacjami, które jej dotyczą. Informacje te mogą zostać przekazane Komisji w skróconej formie, co pozwoli jej na podjęcie uzasadnionej decyzji.

Informacja zawiera w szczególności:

- szczegółowe przyczyny, z powodu, których organ regulacyjny lub Państwo Członkowskie, przyznało zwolnienie, łącznie z informacją finansową uzasadniającą potrzebę zwolnienia,
- przeprowadzone analizy wpływu na konkurencję i skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego energii elektrycznej powodowanego przyznaniem zwolnienia,
- uzasadnienie okresu i części całkowitej zdolności danego połączenia wzajemnego, dla którego przyznano zwolnienie,
- wyniki konsultacji z Państwami Członkowskimi lub danymi organami regulacyjnymi.

W terminie dwóch miesięcy od otrzymania powiadomienia, Komisja może zażądać, aby organ regulacyjny lub dane Państwo Członkowskie, zmieniło lub wycofało decyzję o przyznaniu zwolnienia. Okres dwóch miesięcy może być przedłużony o jeden dodatkowy miesiąc, jeżeli Komisja będzie poszukiwać dodatkowych informacji.

Jeżeli organ regulacyjny lub dane Państwo Członkowskie nie spełni żądania w okresie czterech tygodni, to ostateczna decyzja zostanie podjęta zgodnie z procedurą określoną w art. 13 ust. 3.

Komisja zachowuje poufność sensytywnych informacji handlowych

Artykuł 8

Wytyczne

1. Jeżeli sytuacja tego wymaga, Komisja, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 13 ust. 2, przystosowuje i zmienia wytyczne w sprawie zagadnień wymienionych ust. 2 i 3, oraz związanych z mechanizmem rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi, zgodnie z zasadami określonymi w art. 3 i 4. Przyjmując te wytyczne po raz pierwszy, Komisja zapewnia, że będą one obejmować w jednym projekcie dotyczącym środków co najmniej zagadnienia określone w ust. 2 lit. a) i d), oraz w ust. 3.

2. Wytyczne określają:

- a) szczegóły procedury ustalania, którzy operatorzy systemów przesyłowych mają obowiązek wypłacania rekompensat za przepływy transgraniczne, łącznie z ustaleniem podziału opłat między operatorami krajowych systemów przesyłowych, w których ma początek przepływ transgraniczny, a operatorami krajowych systemów przesyłowych, w których ten przepływ się kończy, zgodnie z art. 3 ust. 2;
- b) szczegóły procedury płatności jaka ma być przestrzegana, łącznie z określeniem pierwszego okresu, za który rekompensata ma być wypłacona, zgodnie z art. 3 ust. 3 akapit drugi;
- c) szczegóły metod określania zapewnianych przepływów transgranicznych, za które rekompensata jest wypłacana na mocy art. 3, zarówno w kategoriach ilości jak i typu przepływu, oraz oznaczania wielkości takich przepływów jako pochodzących i/lub kończących się w systemie przesyłowym danego Państwa Członkowskiego, zgodnie z art. 3 ust. 5;
- d) szczegóły metod ustalania kosztów i korzyści powstających w wyniku zapewniania przepływów transgranicznych, zgodnie z art. 3 ust. 6;
- e) szczegóły traktowania, w kontekście mechanizmu rekompensat, przepływów energii elektrycznej pochodzących lub kończących się w krajach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym;
- f) udziału systemów krajowych połączonych wzajemnie przez bezpośrednie linie prądowe, zgodnie z art. 3.

3. Wytyczne ustalają także właściwe reguły stopniowej harmonizacji podstawowych zasad ustalania opłat nakładanych na producentów i odbiorców (obciążenie) zgodnie z krajowym systemem taryf, łącznie z odzwierciedleniem mechanizmu rekompensat między systemami przesyłowymi w opłatach krajowych sieci, wytyczne zapewniają także wytwarzanie właściwych i skutecznych sygnałów lokalizacyjnych, zgodnie z zasadami określonymi w art. 4.

Wytyczne ustanawiają odpowiednie i skutecznie zharmonizowane sygnały lokalizacyjne na poziomie europejskim.

Żadna harmonizacja w tym zakresie nie stanowi przeszkody dla wprowadzenia przez Państwa Członkowskie mechanizmu zapewniającego porównywalny poziom opłat za dostęp do sieci ponoszonych przez odbiorców (obciążenie) na całym jego terytorium.

4. Gdzie stosowne, Komisja, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 13 ust. 2, zmienia wytyczne w sprawie zarządzania

i alokacji dostępnej zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych między krajowymi systemami przesyłowymi określonymi w niniejszym Załączniku, zgodnie z zasadami przedstawionymi w art. 5 i 6, w szczególności w taki sposób, aby włączyć szczegółowe wytyczne w sprawie wszystkich metod alokacji zdolności przesyłowych stosowanych w praktyce oraz aby zapewnić, że mechanizmy zarządzania ograniczeniami przesyłowymi są przekształcane w sposób zgodny z celami rynku wewnętrznego. Jeżeli sytuacja tego wymaga, w trakcie takich zmian ustala się wspólne reguły dotyczące minimalnych standardów bezpieczeństwa i działania stosowanych w trakcie użytkowania i działania sieci, jak określono w art. 5 ust. 2.

Przyjmując lub zmieniając wytyczne, Komisja zapewnia, że dają one minimalny stopień harmonizacji wymagany dla osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia oraz nie wykraczają poza to, co jest konieczne dla tego celu.

Przyjmując lub zmieniając wytyczne, Komisja, wskazuje jakie działania podjęła w odniesieniu do zgodności z regułami w państwach trzecich, będących częścią europejskiego systemu elektroenergetycznego.

Artykuł 9

Organy regulacyjne:

Wykonując swe obowiązki organy regulacyjne zapewniają przestrzeganie zgodności z niniejszym rozporządzeniem i wytycznymi przyjętymi na mocy art. 8. W miarę potrzeb, organy te współpracują ze sobą oraz z Komisją dla wypełnienia celów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 10

Wymiana informacji oraz poufność

1. Państwa Członkowskie oraz organy regulacyjne dostarczają Komisji, na żądanie, wszelkie informacje konieczne do celów art. 3 ust. 4 i art. 8.

W szczególności, do celów art. 3 ust. 4 i art. 3 ust. 6, organy regulacyjne dostarczają informacje o kosztach rzeczywiście ponoszonych przez operatorów krajowych systemów przesyłowych, a także dane i wszystkie istotne informacje odnoszące się do fizycznych przepływów w sieciach operatorów systemów przesyłowych oraz odnoszące się do kosztów sieci.

Komisja ustala rozsądny termin na dostarczenie informacji, uwzględniając złożoność wymaganych informacji oraz fakt, że są one niezwłocznie potrzebne.

2. Jeżeli Państwo Członkowskie lub dany organ regulacyjny nie dostarczy tych informacji w przewidzianym terminie na mocy

ust. 1, Komisja może żądać wszystkich informacji koniecznych do celów określonych w art. 3 ust. 4 i art. 8 bezpośrednio od danych przedsiębiorstw.

W przypadku skierowania do przedsiębiorstwa żądania udzielenia informacji, Komisja wysła równocześnie kopię żądania do organu regulacyjnego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.

3. W swym wniosku o udzielenie informacji, Komisja określa podstawę prawną żądania, termin w jakim informacja ma zostać dostarczona, cel żądania, jak również kary przewidziane w art. 12 ust. 2 za dostarczenie informacji nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd. Komisja ustala rozsądny termin, uwzględniając złożoność wymaganych informacji i oraz fakt, że są one niezwłocznie potrzebne.

4. Żądanych informacji udzielają właściciele przedsiębiorstwa lub ich przedstawiciele, a w przypadku osób prawnych, osoby upoważnione do ich reprezentacji zgodnie z ustawą lub statutem. Należycie upoważnieni prawnicy mogą dostarczać informacje w imieniu swych klientów, w takim przypadku ich klient pozostaje całkowicie odpowiedzialny, jeżeli dostarczone informacje są niekompletne, nieprawidłowe lub wprowadzające w błąd.

5. Jeśli przedsiębiorstwo nie udzieli żądanych informacji w wyznaczonym przez Komisję terminie lub udzieli niepełnych informacji, Komisja, w drodze decyzji, może zażądać informacji. Decyzja określa rodzaj żądanych informacji oraz ustala termin, w jakim informacje mają zostać dostarczone i wskazuje kary przewidziane w art. 12 ust. 2. W decyzji sygnalizuje się, że istnieje prawo do poddania decyzji przeglądowi Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Komisja wysła równocześnie kopię swej decyzji do organu regulacyjnego Państwa Członkowskiego, na terytorium którego znajduje się siedziba osoby lub przedsiębiorstwa.

6. Informacje zebrane na mocy rozporządzenia mogą być używane jedynie do celów art. 3 ust. 4 i art. 8.

Komisja nie ujawnia informacji uzyskanych na mocy niniejszego rozporządzenia, które są objęte tajemnicą zawodową.

Artykuł 11

Prawo Państw Członkowskich do ustanowienia bardziej szczegółowych środków

Niniejsze rozporządzenie nie powoduje uszczerbku dla praw Państw Członkowskich do utrzymania lub wprowadzenia środków zawierających bardziej szczegółowe przepisy niż wymienione w niniejszym rozporządzeniu i wytycznych określonych w art. 8.

Artykuł 12

Kary

1. Bez uszczerbku dla ust. 2, Państwa Członkowskie ustanawiają reguły wymierzania kar za naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie środki konieczne dla zastosowania tych kar. Ustanowione kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o ustanowionych przepisach najpóźniej do dnia 1 lipca 2004 r., oraz powiadamiają bezzwłocznie o wszystkich późniejszych ich zmianach.

2. Komisja może na mocy decyzji, nałożyć na przedsiębiorstwo karę nie przekraczającą 1 % całkowitego obrotu w poprzedzającym roku gospodarczym, jeżeli celowo lub przez niedopatrzenie, przedsiębiorstwo w odpowiedzi na żądanie na mocy art. 10 ust. 3 dostarczyło nieprawidłowe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje, lub nie dostarczyło informacji w terminie ustalonym na mocy decyzji podjętej na podstawie art. 10 ust. 5 akapit pierwszy.

Przy ustalaniu wysokości kary zostaje uwzględniony stopień, w jakim nie dotrzymano wymagań określonych w pierwszym akapicie.

3. Kary przewidziane na mocy ust. 1 i decyzje na mocy ust. 2 nie mogą mieć charakteru podlegającego prawu karnemu.

Artykuł 13

Komitety

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet.
2. W przypadku gdy przywołuje się niniejszy ustęp, ma zastosowanie art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 26 czerwca 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

Okres, określony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, ustala się na trzy miesiące.

3. W przypadku gdy przywołuje się niniejszy ustęp, ma zastosowanie art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

4. Komitet przyjmuje swój własny regulamin wewnętrzny.

Artykuł 14

Sprawozdanie Komisji

Komisja monitoruje wprowadzenie w życie niniejszego rozporządzenia. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w czasie nie dłuższym niż trzy lata po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, sprawozdanie w sprawie doświadczenia zebranego w trakcie jego stosowania. Sprawozdanie bada, w szczególności, w jakim stopniu rozporządzenie było skuteczne w zapewnieniu warunków dla niedyskryminacyjnego i odzwierciedlającego koszty dostępu do sieci dla transgranicznej wymiany energii elektrycznej w celu wniesienia wkładu w możliwość dokonywania wyboru przez odbiorców na dobrze funkcjonującym rynku wewnętrznym oraz wniesienie wkładu w długoterminowe bezpieczeństwo dostaw, a także w celu zbadania w jakim zakresie pojawiły się skuteczne sygnały lokalizacyjne. W razie potrzeby sprawozdanie może być zaopatrzone we właściwe propozycje i/lub zalecenia.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 lipca 2004 r.

W imieniu Rady

A. TSOCHATZOPOULOS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Wytyczne w sprawie zarządzania i alokacji dostępnej zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych pomiędzy systemami krajowymi

Przepisy ogólne

1. Metoda (metody) zarządzania ograniczeniami przesyłowymi wprowadzona przez Państwa Członkowskie rozwiązuje problemy krótkotrwałych ograniczeń przesyłowych w sposób oparty na rynku i ekonomicznie skuteczny, zapewniając równocześnie sygnały lub środki zachęcające do wydajnego inwestowania w sieci i wytwarzanie we właściwych lokalizacjach.
2. Operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) lub, jeśli sytuacja tego wymaga, Państwa Członkowskie, zapewniają niedyskryminacyjne i przejrzyste standardy, wyszczególniające którą z metod zarządzania ograniczeniami przesyłowymi stosują w określonych warunkach. Standardy te wraz ze standardami bezpieczeństwa są opisane w ogólnie dostępnych dokumentach.
3. Przy projektowaniu reguł szczególnych metod zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, różne traktowanie różnych typów transakcji transgranicznych, niezależnie od tego czy chodzi o fizyczne kontrakty dwustronne czy oferty na zorganizowane rynki zagraniczne, jest utrzymywane na minimalnym poziomie. Metoda alokacji niewystarczającej zdolności przesyłowej musi być przejrzysta. Należy wykazać, że wszelkie różnice w sposobie traktowania transakcji ani nie zakłócają ani nie hamują rozwoju konkurencji.
4. Sygnały cenowe wynikające z systemów zarządzania ograniczeniami przesyłowymi są dyskrecyjne.
5. Operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) oferują na rynku zdolności przesyłowe, które są „stałe” na tyle, na ile jest to możliwe. Znacząca część zdolności przesyłowej może być oferowana na rynku pod warunkiem zmniejszonej stałości, ale zawsze podaje się do wiadomości uczestników rynku dokładne warunki transportu przez linie transgraniczne.
6. Uwzględniając fakt, że sieć w Europie kontynentalnej jest siecią o wysokim stopniu wzajemnych powiązań, a używanie linii zapewniających wzajemne połączenia ma wpływ na przepływy mocy przynajmniej po dwóch stronach granic krajowych, krajowe organy regulacyjne zapewniają, że żadna procedura zarządzania ograniczeniami przesyłowymi o znaczącym wpływie na przepływy mocy w innych sieciach, nie zostaje opracowana jednostronnie.

Pozycja kontraktów długoterminowych.

1. Prawa do priorytetowego dostępu do zdolności przesyłowych połączeń wzajemnych nie są przyznawane tym kontraktom, które naruszają art. 81 i 82 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej.
2. Istniejące kontrakty długoterminowe nie mają praw pierwokupu, kiedy nadejdzie termin ich odnowienia.

Dostarczanie informacji

1. Operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) wprowadzają właściwe mechanizmy koordynacji i wymiany informacji dla zagwarantowania bezpieczeństwa sieci.
2. Operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) publikują wszystkie istotne dane dotyczące całkowitych transgranicznych zdolności przesyłowych. Obok letnich i zimowych dokładnych wartości zdolności przesyłowych, oszacowania co do zdolności przesyłowej dla każdego dnia publikowane są przez operatorów działających między systemami przesyłowymi (TSOs) w kilku odstępach czasu przed dniem transportu. Dokładne oszacowania z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem są udostępniane na rynku a operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) powinni dążyć do zapewnienia informacji z wyprzedzeniem miesięcznym. Załączany jest opis stałości danych.

3. Operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) publikują ogólny system obliczania całkowitej zdolności przesyłowej i rezerwę niezawodności systemu przesyłowego opartą na elektrotechnicznych i fizycznych realiach sieci. Taki system podlega zatwierdzeniu przez organy regulacyjne danego Państwa Członkowskiego. Standardy bezpieczeństwa, eksploatacji i planowania stanowią integralną część informacji, jaką operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) publikują w formie ogólnie dostępnych dokumentów.

Zasady regulujące metody zarządzania ograniczeniami przesyłowymi

1. Preferowanymi metodami rozwiązywania problemów ograniczeń przesyłowych sieci są metody nie oparte na transakcjach, tzn. metody, które nie obejmują wyboru między kontraktami poszczególnych uczestników rynku.
2. Skoordynowane transgraniczne przekierowanie lub wymiana kompensacyjna mogą być używane wspólnie przez danych operatorów działających między systemami przesyłowymi (TSOs). Koszty, jakie operatorzy działający między systemami przesyłowymi (TSOs) ponoszą w wyniku przekierowania lub wymiany kompensacyjnej muszą, jednakże pozostawać na wydajnym poziomie.
3. Możliwe zalety kombinacji podziału rynku lub innych mechanizmów opartych na rynku w rozwiązywaniu „stałych” ograniczeń przesyłowych oraz wymiany kompensacyjnej dla rozwiązania tymczasowych ograniczeń przesyłowych są niezwłocznie badane jako trwalsze podejście do zarządzania ograniczeniami przesyłowymi.

Wytyczne dla aukcji jawnych

1. Musi zostać zaprojektowany system aukcji w taki sposób, aby na rynku była oferowana cała dostępna zdolność przesyłowa. Można to osiągnąć poprzez organizowanie aukcji wieloprzedmiotowych, których przedmiotem przetargu są zdolności na różne okresy trwania i o różnej charakterystyce (np. w odniesieniu do oczekiwanej niezawodności dostępnej zdolności będącej przedmiotem aukcji).
2. Całkowite zdolności połączeń wzajemnych są oferowane w serii aukcji organizowanych co roku, co miesiąc, co tydzień, codziennie lub kilka razy dziennie, odpowiednio do potrzeb danych rynków. Każda z takich aukcji alokuje określoną część dostępnej zdolności przesyłowej oraz całą pozostałą zdolność, jaka nie została alokowana w poprzednich aukcjach.
3. Procedury jawnej aukcji są przygotowywane w warunkach ścisłej współpracy pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi oraz danym operatorem sieci przesyłowych oraz projektowane w sposób umożliwiający oferentom uczestniczenie także w codziennych sesjach każdego zorganizowanego rynku (np. wymiany mocy) w danych krajach.
4. Przepływy mocy w obu kierunkach linii stałego potencjału ma być z zasady kompensowany dla maksymalizacji przepustowości w kierunku ograniczeń przesyłowych. Procedura kompensowania przepływów musi być jednakże zgodna z wymogami bezpiecznego działania sieci.
5. Aby zaoferować na rynku możliwie dużą zdolność przesyłową, ryzyko finansowe związane z kompensowaniem przepływów jest przypisane tym stronom, które spowodowały wystąpienie tego ryzyka.
6. Każda przyjęta procedura aukcji ma zapewnić wysyłanie ukierunkowanych sygnałów cenowych do uczestników rynku. Transport w kierunku przeciwnym do dominującego przepływu mocy zmniejsza ograniczenia przepływowe, czego wynikiem jest dodatkowa transportowa zdolność przesyłowa ograniczonych linii stałego potencjału.
7. Aby nie powodować ryzyka powstania lub zaostrzenia problemów związanych z każdą pozycją dominującą uczestnika (uczestników) rynku, ograniczanie wielkości zdolności, jaka może być zakupiona/posiadana/używana przez każdego z uczestników rynku w czasie aukcji, jest poważnie rozważane przez właściwe organy regulacyjne w trakcie projektowania każdego mechanizmu aukcji.
8. Aby wesprzeć tworzenie się płynnych rynków energii elektrycznej, zdolność zakupiona na aukcji może być przedmiotem swobodnego obrotu handlowego do chwili powiadomienia operatora działającego między systemami przesyłowymi (TSO), że zakupiona zdolność zostanie użyta.